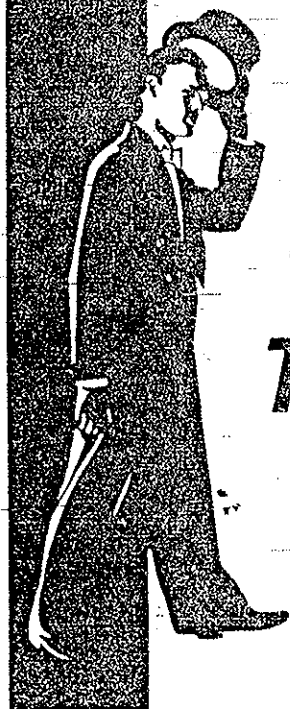

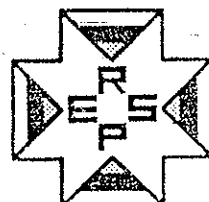
EESTI
RAHVUSLIKU
SÕLTUMATUSE
PARTEI

VALIMISPROGRAMM

1992

**EESTI
TULEB
TAGASI**

SAATEKS

305
000
305
601
601
305
000
305
601
202
202
202
203

Eesti Rahvusliku Sõltumatuse Partei oma senise nelja tegutsemisaasta jooksul on atati järginud Eesti rahvuslikke huvisid. Selles on meid saatnud edu. Meie programmilised seisukohad on poliitilise arengu käigus järk-järgult omaks võetud valdava enamuse poliitiliste rühmituste poolt ja neid on taastatud Eesti riigis asutud teostama.

Meie esmased sihid olid okupatsiooni lõpetamine, iseseisva Eesti rahvusriigi taastamine õigusliku järjepidevuse alusel ja nõukogude võimu kuritegude hukkamõist ning nende tagajärgede heastamine. Need sihid pole küll lõplikult saavutatud, kuid seniste arengute suunaga võime rahul olla.

ERSP teisteks sihtideks kujunesid okupatsioonivõimude poolt ebaseaduslikult röövitud yara tagastamine seaduslikele omanikele, üle maailma laialipillutatud eesti rahva osade taasühendamise ja iseäranis Eesti kodakondsuse järjepidevuse idee elluviimine. Just kodanikkonna küsimuses oleme saavutanud olulise võidu. Eesti kodanike poolt valitud Eesti Kongress, kodakondsuse alusel läbiviidud põhiseaduse rahvahääletus ning peatsed Riigikogu valimised on ERSP eduka kodakondsuspoliitika selged tunnustajad.

Oluliseks saavutuseks peame, et uue põhiseaduse andis Eesti riigile ERSP. Meie erakonna liikmete koostatud parlamentaar-

se põhiseaduse projekt võitis konkureerivate projektide ees ja sai Põhiseadusliku Assamblee edasise tegevuse aluseks. ERSP liikmetest koosnev suurim ja mõjusaim saadikurühm Põhiseaduslikus Assamblees suutis läbi viia enamuse oma seisukohtadest uues põhiseaduses.

Nüüd on meie ees ülesanne - viia ellu kõik meie senised põhilised sihid Eesti poliitikas. Need on taastatud Eesti riigis seaduslikkuse korra, õigluse ja vabaduse maksmapanek, riigi ja ühiskonna vabastamine nõukogulikust pärandist, majanduse väljaviimine praegusest madalseisust. Selleks on vaja meie erakonna kandidaatide võitu Presidendi ja Riigikogu valimistel, et saaksime moodustada Eesti riigile valitsuse, mis oleks suuteline asuma otsustavalt neid sihte teostama.

ERSP senise edu põhjusteks on olnud, et me pole kunagi taotlenud oma juhtide või liikmete omakasu või püüdnud oma arusaamu Eesti kodanikele peale suruda. Me oleme julgelt ja tegusalt esitanud eesti rahva allasurutud ja kõrvaletõrjutud, vähe või üldse mitte esindatud enamuse vajadusi, arusaamu ja sihte. Seetõttu on ERSP kujunenud organisatsiooniks, millega liituvad meie riigile vajalikud uued rahvaesindajad, riigi- ja kohalike omavalitsuste tegelased, kes pole olnud seotud okupatsioonivõimu repressiivorganite ega endise kommunistliku nomenklatuuriga.

203

203

000

601

601

503 202

305 402

305

305

304

000

202

202

305

305

305

305

RIIGIAPARAAT TULEB DESOVJETISEERIDA JA VIIA VASTAVUSSE RAHVUSRIIGI VAJADUSTE JA VÕIMALUSTEGA

605
605
305
605
605
605
605
304
605
605
305

ERSP algatab juurdluse, et välja selgitada, kelle kätte on sattunud KGB, EKP, ELKNÜ ja teiste nõukogude riiklike- ja ühiskondlike organisatsioonide varad ja arhiivid. Peame vajalikuks nende tagastamise Eesti riigile ja kanname hoolt, et oleks välistatud arhiividokumente kasutamine poliitilistel eesmärkidel. Nimetatud organisatsioonidele kuulunud varasid kasutame nende organisatsioonide tegevuse läbi kannatanud ohvritele kompensatsioonide maksmiseks.

605
605
605
605
605
304

Alustame uurimist, et selgitada välja nimetatud kuritegelike organisatsioonide süüteod, selgitame välja konkreetsed isikud, kes on seotud kuritegudega Eesti riigi ja rahva vastu, repressioonidega, küüditamisega, kolonisatsiooni organiseerimisega ja muude aegumatute inimsusevastaste kuritegudega ja anname nad kohtu alla.

605
605
305

Puhastame riigiaparaadi isikutest, kes okupatsioonivõimu teenistuses on pannud toime kuritegusid Eesti riigi ja rahva vastu (KGB operatiivtöötajad, informatorid jne.).

Erilist tähelepanu osutame korrakaitseorganite isikkoosseisule. Kohtute süsteem ja kohtunike valik peab olema rangelt kooskõlas põhiseadusega. Nõukogude okupatsiooni aktiivsed toetajad vahetame välja ausate inimeste vastu. Siinjuures on oluline,

305

et Presidendiks valitaks ERSP kandidaat, kuna põhiseaduse kohaselt on Presidendil suur võim neis küsimustes.

304
303

Eesti rahvas ei pea ülal pidama ülepaistatud riigiaparaati. Töötame välja olemasolevatest ametkondadest mittevajalike likvideerimise või teistega ühendamise kavade.

303

Samas loome uued, iseseisvate rahvusriigile vajalikud ametkonnad.

401
402
402

Privatiseerimise, maareformi ja paljude muude ümberkorralduste läbiviimiseks kutsume ellu ajutisi teenistusi, mis lõpetavad oma töö kui vastav reform on teostatud.

303
304
301
414
303

ERSP sihiks on seniste ministriumide, riiklike ametite ja maavalitsuste ametnike arvu vähendamine poole võrra kahe aasta jooksul, tagades samal ajal neile sotsiaalse kindlustatuse ja aidates neil tööd leida muudel tegevusaladel. Ametnike arvu vähendamise näeb ERSP põhilist riigi kulutuste vähendamise ja riigieelarve tasakaalustamise vahendit. Riigikogu saadiku tasu peab olema sõltuvuses osavõtuga istungitest ja tööst komisjonides.

202

Riigiametnikena võivad töötada ainult Eesti Vabariigi kodanikud.

602
601

Eesti Vabariigi riigikeel on eesti keel. Igas ametiasutuses peab saama asju ajada riigikeeles.

KOHALIKUD OMAVALITSUSED PEAVAD OLEMA ELUJÕULISED

301
000
605
301
301

Veel 1992. aastal tuleb valida uued kohalikud omavalitsusorganid. Nende koosseis peab vastama Eesti ühiskondlikule arengule. Riigikogu peab veel selle aasta sügisel vastu võtma kohalike omavalitsuste valimise seaduse.

ERSP valmistab ette haldusreformi. Peamiseks omavalitsuslikuks haldusüksuseks on vald, kusjuures linnad on valdadega üheõiguslikud. Ajalooline maakondlik ja-

302

tus tuleb taastada võttes arvesse ka väljakuunenud muudatused.

301
303
303
301

Esmatasandi haldusüksus - vald - on liigiväike ja vaene, et ülal pidada koole, kultuurimaju ja haiglaid, korraldada hoolekannet, hooldada kommunaalvõrke ja teid. Kõige paremini saaksid neid ülesandeid lahendada vallad üheskoos. ERSP toetab valdade liitumist ühiste eesmärkide saavutamiseks. Vallad võiks liituda Eesti ajaloolise keskuste - kihelkondade - piirides.

SIHIKINDEL RAHVASTIKUPOLIITIKA TAASTAB RAHVUSRIIGI

202 Kehtiv kodakondsusseadus tuleb teha
202 kaasaegsemaks ja muuta Eestisse elama-
101 asumise tingimused rangemaks. Vastavate
603 seadustega reguleeritakse Eestis elavate
603 mittekodanike staatus ja elamisõiguse küsi-
107 mused. /

Endise NSVL riikidega sõlmime lepin-
101 gud, et Eestis elavad mittekodanikud saak-
603 sid end määratleda oma päritolumaade ko-
603 danikena; samuti lepingud, mille alusel
107 hakkab toimuma mittekodanike kodumaale
601 tagasipöördumine või edasiränne. Iga kodu-
maale naaseja peab saama kolimisega seotud kulude katteks toetust ja mahajäetud eluaseme eest hüvitust. Selleks pöördub Eesti valitsus repatrieerujate kodumaade valitsuste, asjastuhvitatud riikide ning ÜRO ja UNESCO poole. /

Lisaks kolonistide repatrieerimise soodustamisele loome teenistuse nii idas kui läänes elavate eestlaste kodumaale tagasipöördumise abistamiseks. /

601 Käivitame tõhusa programmi nende piirkondade taastasustamiseks eestlastega, kus

601 eestlased on nõukogude koloniaalpoliitika
601 tulemusena muudetud vähemusrahvuseks, /
601 Eesti soost ümberasujatele võimaldame
601 maksusoodustusi ning soodsatel tingimustel
601 laenu elamute ehitamiseks ja majandustegevuseks. /

601 Riigikeeles peab olema võimalik asju aja-
202 da mistahes ametiasutuses. Riigiametites
608 tohivad vastavalt põhiseadusele töötada
601 vaid Eesti kodanikud. Umbkeelsed ametnikud, teenindustöötajad, arstid, politseinikud ja tolliametnikud kõrvaldame ametist. /

601 Eestisse sisserändu taotlevate inimeste
608 hulka ei tohi arvata kodumaale naasevaid
601 eestlasi. Alalise elamisloa saajate hulk ei tohi
601 aastas ületada 0,005% Eesti elanikkonnast, /
601 kusjuures iga-aastastes kvootides antakse
601 eelistus soome-ugri päritoluga isikutele. /
601 ERSP rahvastikupoliitika sihiks on, et eestlaste sisseränne oleks suurem väljarännust. /

607 Abistame vähemusrahvusi neile põhiseaduslikult lubatud kultuurautonoomia teostamisel, / rahvuskoolide ja rahvuskeelse õpetuse osas, samuti eesti keele õppimisel. /

POLITSEI TEGUSAMAKS JA INIMESTELE ÕIGUS ISE END KAITSMA

605 Kuritegevusevastasesse võitlusesse tuleb
605 kaasata võimalikult rohkem inimesi. Eesti
605 ringhääling, televisioon ja ajakirjandus peavad tegema enesekaitse ja kuritegevusevastast propagandat, / selgitamaks elanikele kuidas käituda kuritegeliku ründe korral. / Saavutamaks usalduslikku vahekorda politsei ja elanike vahel tugevdame politseid ja parandame politseinike väljaõpet. / Siseministeeriumi organitest vallandame endised KGB töötajad, informaatoreid ja agendid ning endise nõukogude miilitsa poliittöötajad. /

605 Erilist tähelepanu pöörame võitlusele or-
107 ganiseeritud kuritegevusega ja arendame
605 sellesuunalist rahvusvahelist koostööd. /

605 Reorganiseerime kinnipidamiskohad. / Kohalike omavalitsuste abiga ehitame maa-
605 konnavanglad. / Süüdimõistetuid tuleb kinni
605 pidada 1-2 kohalistes kambrites. /

605 Töötame välja vanglatest vabanevate inimeste ühiskonda adapteerumise riikliku programmi. /

605 Sõlmime riikidevahelised kokkulepped, et anda Eesti karistusasutustes viibivad teiste riikide kodanikud üle nende päritolumaadele. /

605 Seadustame täpse korra ja tingimused, milliste kriminaalkuritegude või korduvate administratiivsete õigusrikkumiste korral kuulub karistusse ka mittekodaniku riigist väljasaatmine. / Takistame ebaseaduslikku sissesõitu Eestisse, / illegaalselt sissesõitnud saadame Eestist välja. /

605 Juhul kui politsei ei ole suuteline rahvast
605 kaitsma peab inimesel olema võimalus
605 kaitsta end ise. / Eesti Vabariigi kodanikul
605 peab seadusega sätestatud korras olema õigus omada tulirelva. /

TUGEV RIIGIKAITSE ON VABADUSE JA DEMOKRAATIA TAGATIS

204 Eesti Kaitsevägi peab suutma anda kiire ja tõhusa vastulöögi igale võimalikule agressorile. Eesti kaitsevõime eelisteks peab olema moraalne ja intellektuaalne ülekaal oma vaenlastest.

204 Riiki kaitsta on iga Eesti kodaniku kohus. ERSP pooldab lühiajalisel tegevteenistusel põhinevat kaitseväge. Väeteenistuse läbiteinute oskused hoitakse lühiajaliste kordusõppustega vajalikul tasemel. 204 kordusõppustega. Üksikvõitleja vaprus ja professionaalsus tagavad Eesti kaitsevõime alalise lahinguvõime.

204 Saamaks Eesti kaitsevõime väljaarendamiseks ja oma kaitsetõotuse rajamiseks vahendeid on ERSP valmis võtma välislaenu ja tegema siselaenu. Tuleb luua Eesti Kaitseväge mere- ja õhujõud, et saaks alustada tõhusat kontrolli Eesti Vabariigi riigipiiri üle.

204 Kaitseväge kõrval vajab erilist tähelepanu Kaitsepolitsei kui rahva vabatahtlik kaitseorganisatsioon. Kaitsepolitsei koostöös Eesti politsei-ga peavad tagama Eesti riigis korra ja kodanike julgeoleku. ERSP näeb riiklikule julgeolekule suurimat ohtu kontrolli alt väljuvate okupatsioonivägede marodööritseva-

tes jõukudes, kelle vastu tuleb astuda Eesti riigikaitse ühiste jõududega.

Eesti Kaitsevägi peab kontrollima kogu Eesti territooriumi, kaasa arvatud okupatsioonivägede baase. Seejuures on esmatähtis nõukogude piirivalvelt Põhja- ja Läänepiiri valvamise ülevõtmine ja Idapiiri sulgemine. Mitte ükski võõra armee sõdur või ohvitser ei tohi ilma Eesti Kaitsevõime loata väljaspool baaside territooriumi liikuda.

Okupatsioonivägede peab Eestist tingimusteta lahkuma veel käesoleva aasta jooksul. Eestisse ei tohi lubada ühtki uut okupatsioonivägede sõdurit, ohvitseri ja teenistajat. Kuni vägede lõpliku väljaviimiseni peavad siinviibivad okupatsiooniväed ostma kõiki vajaminevaid teenuseid ja toiduaineid Eestis kehtivates hindades. Okupatsioonivägede poolt elukeskkonnale tekitatud kahju kompenseerimise nõue on kindel punkt Venemaaga peetaval läbirääkimistel.

Tõhustame riigikaitsealast selgitustööd eesti noorsoo hulgas. Ainult Eesti Kaitsevõime eeskujul suudab muuta praeguste eesti noorte suhtumist väeteenistusse.

Taastame Eesti kõrgema sõjakooli Tondil. Korraldame Eesti ohvitseride väljaõpet välismaal.

ERAOMAND ANNAB SÄÄSTLIKU JA EDASIPÜRGIVA PEREMEHE

401 Ettevõtluse arendamiseks ja ressursside säästlikuks kasutamiseks, aga samuti õigluse jaluleseadmiseks on vajalik riigi käsituses oleva vara kiire erastamine. Ebaseaduslikult võõrandatud omand kuulub tagastamisele. Kus see pole võimalik, tuleb omand asendada või hüvitada.

401 Maareformi, mille põhiosaks on maa tagastamine seaduslikele omanikele või selle asendamine/kompenseerimine, samuti põllumajandusliku maa andmine tegelikele põllumeestele, viime läbi ühe aastaga. Igal maalapil peab olema seaduslik omanik. Alles seejärel võib järk-järgult alata maa ost ja müük, esialgu riigi- ja kohalike omavalitsuste järelevalve all.

305 Ebaseaduslikult võõrandatud vara, mille tagastamine pole võimalik, kompenseerimine.

401 Omanikke peab tekkima võimalikult palju. Nõukogude okupatsiooni ajal loodud riikliku omandi erastamine, välja arvatud mõned riik-

403 likult tähtsad ettevõtted ja kultuuriväärtused, toimub põhiliselt rahvakapitali osakutega. Teatud osa nõukogude okupatsiooni perioodil loodud omandist erastatakse Eestis kehtiva raha eest enampakkumise teel. Erastamisest laekunud vahendid kasutame hoolekande ja riiklike struktuuride ülesehitamiseks, samuti erastamis- ja muude laenu andmiseks.

401 Eluruumide erastamise viime läbi tööosakute kaudu. Eramute ja kooperatiivlamutõ omanikele kompenseeritakse nende tööpa-

402 nus riiklike väärtpaberitega. Peame oluliseks anda erastamise organiseerimine eraliste ja ajutiste mitteriiklike või omavalitsuslike komisjonide hoolde. Erastamine peab olema avalik.

305 Esimese saja päeva jooksul käivitame uurimise seniste vahituste poolt teostatud erastamiste üle, et selgitada välja võimalikud ebaseaduslikud tehingud ja need tühistada.

ETTEVÖTJAD PEAVAD TOOTMISE ORIENTEERIMA EKSPORDILE

408 Eesti majanduse korraldame ümber selli-
selt, et kõiges, mida Eesti loodusvarad ja töö-
jõud võimaldavad mõistliku kuluga toota (toi-
dukaubad, ehitusmaterjalid, paber, tekstiil
jne.). Võtame suuna täielikule isevarustami-
sele ja toodangu ekspordile. Selleks soodusta-
me maksude ja krediitidega ekspordivõime-
lise toodangu kvaliteedi paranemist/ ja
406 konkurentsivõime kasvu/ ning esimestel aas-
406 tadel kaitseme neid tootmisharusid liigse vä-
401 lismaise konkurentsi eest siseturul.

406 Toiduainetega isevarustamiseks käivita-
me riiklikud kokkuostuprogrammid.

000 Kuna Eesti on väikeriik, kes ei suuda en-
dale kõike vajalikku toota, on mõödapääs-
matu muretseda vajaminev välismaalt.
408 Ainult ekspordiks suunatud tootmine annab
408 meile selleks vajalikud vahendid ja tagab
Eesti krooni stabiilsuse. Eesti peab leidma
402 koha rahvusvahelises tööjaotuses. Senise
601 tööstuse moderniseerimiseks ja ettevõtluse
402 arendamiseks kaasame Eesti majandusse
väliskapitali, luues vajalikud seadused ja
võimaldades maksusoodustusi.

ERSP peab tähtsaks, et Eesti töötajate pal-
gad hakkaksid tõusma. Tehtud töö peab saama
504 vääriiselt tasutud. Praeguse maksujõuetuse
504 tõttu ei toimi siseturg. Kavatsime saavutada,
504 et töötajatel jääks tulusid üle, mida nad saak-
406 sid hoiustada, et hakkaks kasvama meie oma
408 kapital. Ainsa võimaluse selleks annab ekspor-
ditavalt toodangult saadav tulu.

Senine nõukogude impeeriumi kaitseva-
jaduste rahuldamiseks ja asustuskolonisat-
siooni teostamiseks rajatud tööstus tuleb
põhjalikult ümber korraldada. Paljud endi-
sed üleliidulise alluvusega suurettevõtted
tuleb sulgeda. Seejuures soodustame riikli-
ke vahenditega valdavalt muulastest koos-
neva töötajaskonna repatrieerumist.

Lähematel aastatel saab olema üheks
tähtsaimaks riiklikuks majanduspoliitili-
seks eesmärgiks tuute töökohtade loomine ja
töötajate ümberõpe. Sellest hakkavad sõltu-
ma riiklikud soodustused kohalikule ette-
võtlusele ja väliskapitalile.

KÜTTEMAJANDUS PEAB RAJANEMA KOHALIKUL KÜTUSEL

102 Eesti orienteeritus Venemaalt saadavale
odavale kütusele on viinud Eesti sügavasse
406 energiakriisi. Ometi on meil juba praegu või-
malik täielik isevarustamine kõikide ener-
gialiikidega peale mootorikütuse.

406 Sisseveetava masuudi ja gaasi asendami-
seks arendame välja Eesti isevarustamise
kohalike kütustega nagu põlevkivi, põlevki-
viõli, turvas, küttepuit ja puidujäätmed.

102 Peame oluliseks vabaneda mootorikütuse
406 hankimisel idamonopoli sõltuvusest. Korral-
dame piisavad sisseveevõimalused läänest
ja loome vedelkütuse tagavarad.

406 Alustame pliivabale kütusele ülemineku
406 programmi elluviimist. Imporditavatelt
autodelt hakkame võtma tollimaksu sõltu-
valt autode vanusest. Kaasaegsed, katalü-

saatoritega varustatud masinad vabastame
tollimaksust.

Eestist väljaveetava energia ja kütuse,
eeskätt Venemaale eksporditava elektri-
energia suhtes sõlmime lepingud, et neid
müüdaks meile kasutoovate hindadega.

402 Praeguse energiakriisi ületamiseks tuleb
402 meil soodustada ja stimuleerida kütuse ja
energia kokkuhoidu. Anname elanikele toe-
tust elamute ja korterite soojustamiseks.
403 Soodustame soojusisolatsioonimaterjalide
403 tööstuse väljaarendamist ja teeme lõpu soo-
jusenergiat raiskavatele ehitustele.

Käivitame riikliku programmi, et edendada
individuaalsete kütuse-, vee-, gaasi- ja teiste
kulumõoturite paigaldamist. Tarbija peab ta-
suma tegelike kulutuste eest, mitte kinni-
maksma energiaettevõtete tootmiskadusid.

MAKSE EI PEA TÖSTMA, VAID TAGAMA NENDE LAEKUMISE RIIGIKASSASSE

000 Riiklike maksude ülesanne on katta riigi
403 kulutused. Osa neist kulutustest on võima-
lik katta majanduse erastamisest tekkivate
riigituludega.

303 Põhilise vahendina riigi kulude vähenda-
305 misel ja riigieelarve tasakaalustamisel näeb
402 ERSP valitsemiskulude kärpimist ja riigi-
ametnike arvu vähendamist poole võrra.

402 ERSP kavatses otsustavalt vähendada
402 praegu kehtivaid makse. Eesti arengule va-
jaliku ettevõtluse arendamise huvides anna-
me maksusoodustusi välisinvesteeri-
jatele, talunikele, eksporttoodangule, haridusele,
kultuurile ja heategevusele.

4114 Riiklikeks kulutusteks vajaminevate va-
hendite saamiseks tuleb tagada maksude
korralik laekumine, kuna praegu jääb kuni
50% maksudest laekumata.

605 Võtame kiiresti vastu raamatupidamis-
000 seaduse. See võimaldaks võrreldavat ja täie-
likku ülevaadet kõigi ettevõtjate majandus-
tegevusest ning annaks maksustamiseks
vajaliku aluse.

801 ERSP kavatses kiiresti kehtestada Eesti
401 riigi vajadustele vastavad ja õiglast majan-
402 duslikku tegevust reguleerivad seadused.
406 Eriti oluliseks peame usaldusväärsete hoiu-
pankade väljakujunemist, mis maksaksid
hoiustajatele teiste riikide pankadega võr-
reldavaid, inflatsioonimäärast kõrgemaid
hoiuprotsente.

504 Põhiline maks nii tööandjatele kui töövõt-
jatele on võrreldava määraga tulumaks, mis
ei tohi ületada kolmandikku tuludest.
504 Üksikisiku tulumaksu määramisel tuleb ar-
vesse võtta ülalpeetavate hulka. Üksikisiku-
le langev maksukoormus (tulumaks + tervi-
sekindlustus + sotsiaalmaks + käibemaks +
kohalikud maksud) ei tohi ületada 38% üksi-
kisiku sissetulekust.

806 Töötajate ümber- ja täiendõppeks tehta-
vad kulutused arvatakse tööandja maksu-
dest maha.

Riigikogu kehtestab riiklikud maksud ja
nende jaotumise. Kohalike maksude kehtes-
tamine kuulub kohalike omavalitsusorgani-
te kompetentsi.

PÕLLUMAJANDUSES SUUND TALUDELE

203 ERSP pooldab, et valdavat osa põlluma-
402 janduslikus tootmises peavad kandma tal-
lud. Seetõttu tahame teha taludele soodus-
tusi, eeskätt kütuse subsideerimise,
soodsate pikaajaliste pangalaenude võimal-
damisega ehitustegevuseks ja põllumajan-
dusmasinate ostuks.

203 Taastame Põllumeeste Keskpanga koos
ühispankade võrguga.

402 Eesti põllumajandus peab Eestit täieli-
406 kult varustama põhiliste toiduainetega, sa-
muti andma eksporttoodangut ja seda kõike
valdavalt Eestis toodetud söötade baasil.
406 Selleks käivitame põllumajandustoodangu
riiklikult tagatud kokkuostu programmid.

401 Viime võimalikult kiiresti lõpule maa ta-
402 gastamise ja omandiõiguse reformi, et igal
maatükil oleks kindel omanik. Maa opti-
maalse kasutamise tagamiseks kehtestame
uued maamaksu- ja maarendi seadused.

ERSP seisukoht on, et riiklikul tasemel ei
saa peale suruda ühesuguseid lahendusi,

kuidas peab toimuma sotsialistlikult suur-
tootmiselt üleminek taludele.

Suurt osa olemasolevast põllumajandus-
402 tehnikast, selle hooldus- ja remonditöökoda-
403 sid, kuivateid, suurfarme jms. on otstarbe-
kas erastada tervikuna. ERSP toetab suure
tööjõudlusega tehnika majandi liikmetele
üleandmist maaomanike-põlluharijate vaba
tahte alusel moodustatud ühistute oman-
dusse pärast tööosakute väljamaksmist.

403 Kavatsime soodustada põllumajandusli-
ku tegevuse kõryal maal ka mitmesugust
402 väikeettevõtlust, mis annaks rakendust kol-
403 hoosidest ja sovhoosidest vabanevale tööjõu-
le. Kõige paremini sobib selleks väike- ja
kohalik tööstus.

203 ERSP soodustab põllumajanduses spet-
sialiseerumist ja mitmekesisust, sealhulgas
mesinduse, aianduse arendamist ja õlikul-
tuuride kasvatamist.

RAHVUSE ARENGU TAGAB RAHVUSKESKNE HARIDUS

506 - Ühiskonnaliikmete haritus on eestlaste väikese arvu juures ainsaks võimaluseks konkureerida maailma teiste rahvaste seas/ ERSP tahab oluliselt tõsta koolide ja neis antava õpetuse üldist taset./

506 Eesti hariduse reformimiseks kaasame kõik asjast huvitatud ja teotahtelised jõud/ Haridussüsteem peab jääma stabiilseks sõltumata valitsuste vahetumisest./

303 Viime hariduse administratsiooni miinimumini./ Haridusministeeriumi ülesandeks on hariduselu korraldamine ja hariduseelarve jaotamine./

506 Haridust finantseeritakse põhiliselt riigieelarvest./ Hariduskulud moodustagu eelarvest mitte vähem kui 10% (Riiklik üldharidus on tasuta./ Kõrgharidus muutub järk-järgult tasuliseks ainult koos vastavate õppelaenu andmise võimalusega./ Eesti Vabariik ei kindlusta muukeelset kõrg- ja kutseharidust./

506 Koolide finantseerimisel lähtume õpilaskoha maksumusest./ Õpilaskoha maksumus sõltub

nii kooli asukohast kui kooliastmest/ Koolile tehtud annetused on maksuvabad/ Erakoolidele antakse protsendita laenu/

Täienduskoolitust on võimalik saada kogu inimese eluaja vältel./ Ümberõppe võimalused luuakse kõikidele õpetajatele/ Ümberõppekursused annavad vastava taseme omandamise kohta tunnistuse. (

Muudame ka õpetajate ettevalmistamise aluseid./ Ainetundmise seome õpetamise meetodikaga, laiendame psühholoogia ja suhtlemisõpetuse osa, valmistades õpetajaid ette loominguliseks tööks./

ERSP soodustab noorte õppimisvõimalusi välismaistes koolides/ Eesti noortel peavad olema samasugused soodustatud reisimisvõimalused nagu teistel Euroopa riikide noortelgi./ ERSP algatab riiklikke programme/ mis võimaldaksid eesti noortel koolivaheajal saada ajutist tööd või osaleda erialasel praktilisel mitmetes välisriikides./

RAHVUSKULTUUR ON TERVE JA ELUJÕULISE RAHVUSE ALUS

502 ERSP on seisukohal, et rahvuskultuuri püsijäämine ja areng on eesti rahva jaoks kõige olulisem./ Ilma rahvuskultuurita pole ka rahvast/ Seepärast tuleb kultuuri ja eriti meie rahvuskultuuri toetuseks ja arenguks leida riiklikke vahendeid, vaatamata majandusraskustele./

502 ERSP peab vajalikuks sellist riiklikku kultuuripoliitikat, mis eraldaks ajaviite e. maelelahutuskultuuri kõrgkultuurist./

502 ERSP toetab riiklikult ainult kõige olulisemat - teatreid, muuseumi, raamatukogusid, kehakultuuri ja sporti, reservaadi staatus omavad maastiku- ja looduskaitsealad, rahvuskultuuri seisukohalt olulisi ajakirju "Akadeemia", "Looming", "Vikerkaar", "Keel

ja Kirjandus" ja erialaväljaanded, mis on olulised mitmete teadusharude arenguks./ Toetame eesti algupärandite kirjastamist/ ja maailmakultuuri kuldvara väljaandmist eesti keeles./

ERSP toetab sihtkapitalide asutamist erinevate kultuurivaldkondade toetuseks./ Annetused kultuuri heaks on maksudest vabastatud./

ERSP omistab suurt tähtsust omaalgatuslike kultuuriseltside tegevusele./ Kultuurimajade näol on meil olemas tugev ainepõhi - need hooned peavad minema üle kohalike kultuuriseltside käsutusse./

Kultuuriasutustele teeme soodustusi üüride ja maksude tasumisel.

ARENENUD JA JÄRJEPIDEV TEADUS AITAB EESTI MAJANDUSE JALULE

411 ERSP annab eelisarengu rahvusteadustele ja uuringutele/ mis on olulised Eesti riikluse ning poliitilise ja majandusliku sõltumatuse tugevdamisel./

801 Teaduse ja kõrghariduse integreerimiseks toome teadusasutused ülikoolide juur-

de/ mis tähendab Teaduste Akadeemia asutuste üleviimist ülikoolide alluvusse./ Teaduste Akadeemia reorganiseerime personaalakadeemiaks/ Iga Eesti tippteadlane peab olema samal ajal ka õpetaja oma koolkonna ja kasvandikega./

SIDELIINIDE JA TEEDE VÄLJAEHITAMINE TAASTAB EESTI ÜHENDUSE MAAILMAGA

411 Eesti astumisel arenenud infoühiskonda on määrava tähtsusega kommunikatsioonivõrkude väljaehitamine. (Selleks arendame rahvusvahelist koostööd telefonivõrgu rekonstrueerimisel ning arvuti- ja satelliitidevõrgu sisseseadmisel.) Loomes ülemaalse arvutiside võrgu, eelkõige panganduse, politsei, piirivalve, tolli, immigratsioonitalituse, kaitsejõudude ja statistikatalituse vahel.

Ehitame välja riigisisese teedevõrgu ja moderniseerime olemasolevad teed. 421

422 Moderniseerime ja elektrifitseerime Eesti raudtee kogu tema ulatuses, arendame meretransporti. (Astume samme uute riikidevaheliste lennu- ja laevaliinide avamiseks.) 422

402 Nende ülesannete lahendamiseks kaasa- me välisinvesteeringuid. (

SOTSIAALPROGRAMMIDES OSUTAME TÄHELEPANU NOORE EESTI PEREKONNA VAJADUSTELE

603 Eesti riigi erilise hoole ja tähelepanu all peab olema noore eesti perekonna käekäik. (Lõpetada tuleb riigi kui ka tööandjate eelarvamuslik ja diskrimineeriv suhtumise lapsehoolduspuhkusel olevatesse emadesse. (Lapse koduse kasvatamise võrdsustame muu tasustatava tööga. (Lapsehoolduspuhkusel olevatele emadele ja vallasemadele maksame toetust keskmise töötasu ulatuses kuni lapse 3-aastaseks saamiseni. (Seejuures ei ületa lastetoetus Eesti keskmist töötasu. (Mittetöötanutele maksame lastetoetust miinimaalpalga ulatuses. (Hoolekandele - invaliide, pensionäre, töötuid ja lapseohkeid peresid - käsitleme täisväärtuslike ja täieõiguslike ühiskonnaliikmetena, kelle adaptatsiooniks leiame võimalusi ja vahendeid. (

504 Võimaldame invaliididele tööalast eneseteostust. (Tagame invaliidide igakülgse sotsiaalse ja kultuurilise rehabiliteerimise. (

705 Pooldame rahvapensioni sisseseadmist, mida saavad kõik, sõltumata tööpanusest ja mille suurus ei tohi langeda alla elatusmiinimumi. (Tööpensioni määramisel arvestame väljateenitud palga suurus ja töötatud aastate arvu. (Invaliidisuspension on suurem rahvapensionist. (

504 Pensionide suurus on sõltuvuses elukalliduse indeksist ja peab võimaldama korraliku äraelamise. (

505 Eesti riik ei maksa pensioni võõrriigi relvajõudude, repressiivorganite ja NLKP veteranidele. 505

RAHVA TERVIS ON RIIGI TERVIS

504 ERSP tahab eesti rahvast näha terve ja tugevana. (Iga inimeseni peab jõudma teadmine, et tervis on tema suurim rikkus. (Terve olla on kasulik, sest haiguste ravi on kallid nii üksikisikule kui ka riigile. (Sellest lähtuvalt asume elukeskkonna seisundi parandamisele ja tervislike eluviiside propageerimisele. (Suurt tähtsust pöörame ennetavale meditsiinile. (

504 Toetame üleminekut kindlustusmeditsiinile, kus tervishoiukulud oleks kaetud nii tööandjate kui ka üksikisikute poolt sundkindlustuste näol. (Riiklikult korraldatud kohustuslik ravikindlustussüsteem tagab

504 baasravi kõigile. (Seetõttu peame vajalikuks tervishoiusüsteemi riiklikku dateerimist 30% ulatuses. (

402 ERSP pooldab erapraksisel tegelevate arstide ja erahaiglate võrgu kiiret väljakujunemist, kuid see peab olema lahus riiklikust meditsiinist ja tohi areneda viimase arvelt ja vahenditega. (

504 Peame oluliseks Tartu Ülikooli kliinikute taastamist, kus oleks ühendatud haigete ravi, teadusuuringud ja arstide väljaõpe. (Nõrgetel arstidel peab looma õppimis- ja praktiseerimisvõimalusi välismaal. (

PUHAS KESKKOND ON VÄÄRTUSLIKUM KUI TOOTMINE

501 Keskkonna seisundi parandamist alustame sellega, et vaatame läbi kõik endise NSVL poolt sõlmitud keskkonnakaitsealased lepingud, mis kasvõi osaliselt puudutavad Eestit. / Vajadusel sõlmime uued lepingud, mida Eesti pool tahab ja suudab täita. /

501 Alustame Paldiskis asuvate tuumareaktorite demonteerimist samuti Narvas ja Sillamäel paiknevate radioaktiivsete jäätmete hoidlate kahjutuks muutmist. /

103 Asume kindlaks tegema nõukogude okupatsiooniar mee poolt Eesti keskkonnale tekitatud kahju. / Nende kõrvaldamisega seotud kulutused esitame Venemaaga peetavatel läbirääkimistel nõudega need kulutused hüvitada. /

416 Loodusvarade maksustamisega ergutame nende säästlikumat kasutamist. / Olenevalt loodusvarast laekub saadav raha kohalikku või riiklikku eelarvesse. /

30403 Ettevõtte juhid vastutavad keskkonnanreostuse eest isiklikult. /

501 Vähendame põllumajanduse suurtootmisega kaasnevat arutut väetisekasutust, mis on suurim Eesti veekogude reostuse allikas /

412 Vajadusel kehtestame kunstväetiste täiendava maksustamise. /

501 Selgitame välja, milline on Eesti keskkonnakaitse seadmete tegelik olukord. / Vajadusel korraldame vastavate puhastusseadmete varuosade tootmise Eestis. /

501 Eesti keskkonna seisund peab vastama rahvusvahelistele normidele. / Saamaks täielikku pilti meie ümber toimuvast rajame Eestis kaasaegseks keskkonnaseireks vajalikud laborid ja vaatlusjaamad. / Keskkonnaseire ja loodusvarade andmepank tuleb ühendada rahvusvahelise geograafilise info teenistuse süsteemiga. / Arendame välja kaasaegse kartograafiateenistuse. /

501 Vältimaks ootamatusi Eestis ja tema lähimas naabruses tegutsevatest tuumajamadest rajame kaasaegsete automaatsete jälgimis- ja hoiatusjaamade võrgu. /

412 Arendame keskkonnasäästlikku transporti. / Elektrifitseerime Eesti raudteed kogu ulatuses. / Tollilõivu diferentseerimisega soodustame kütust säästva ja vähem õhku reostava masinapargi loomist. / Alustame pliivahale kütusele ülemineku programmi. /

VÄLISPOLIITIKA OLGU SUUNATUD VABADUSE JA DEMOKRAATIA TOETUSEKS

102 ERSP pooldab aktiivset välispoliitikat erinevate riikidega võrdõiguslikkuse ja vastastikuse kasulikkuse alusel. / Eesti Vabariik osaleb ÜRO-s ja teistes rahvusvahelistes organisatsioonides ning Euroopa majanduslikus ja poliitilises integratsioonis. / Eriti oluliseks peame tihedaid koostöösidemeid Läti, Leedu ja Põhjamaade Nõukokku kuuluvate riikidega. /

102 Lähiaja põhiküsimuseks on suhted Venemaaga ning Eestit okupeerivate Venemaa relvajõudude võimalikult kiire väljaviimine Eestist. / Läbirääkimistel Venemaaga peame soovitavaks, et need toimuksid kolme Balti riigi ühisdelegatsioonide poolt Euroopa Nõukogu vahendusel mõne neutraalse riigi territooriumil. / Saavutame, et Venemaale ja teistele SRÜ riikidele Lääne majandusabi andmine seostataks Vene relvajõudude väljaviimisega Eestist, Lätist ja Leedust. /

102 Läbirääkimistel Venemaaga taotleme Tartu rahulepinguga sätestatud Eesti-Vene piiri tunnustamist Venemaa poolt. / Juhul kui Venemaa ei nõustu Narya-jõe-taguse ja Peterimaa tagastamisega, tuleb neid alasid lugeda Venemaa poolt okupeeritud ja annekteeritud Eesti Vabariigi territooriumi osadeks, pingekolleteks, mis tumestavad

102 Eesti ja Venemaa vahelisi heanaaberlikke suhteid. / Eesti riik võtab endale kohustuse esindada ja kaitsta nende Eesti kodanike huve, kes jäävad okupeeritud aladele. / Neil Eesti kodanikel on samad õigused Eesti riigi suhtes, mis kodumaal elavatel kodanikelgi. /

102 Nõuame, et Venemaa tagastaks või hüvitaks Venemaal asuva Eesti Vabariigi omandi ning annaks Eesti valitsusele viivitamatult üle KGB operatiivtoimikud. / Nende jätkuv viibimine Venemaa valduses ohustab Eesti rahvuslikku julgeolekut ega aita kaasa usalduslike suhete tekkele kahe riigi vahel. /

102 Pöörame suurt tähelepanu hõimupoliitikale. / Selleks osutab Eesti valitsus igakülgselt toetust Venemaal asuvatele soome-ugri rahvastele, aidates neid eelkõige kultuurikontaktide süvendamisel oma kodumaal elavate hõimukaaslastega, kirjastustegevuses ja rahvusliku haritlaskonna koolitusel. /

102 Toetame Esindamata Rahvaste Organisatsiooni taotlusi ja selle ühenduse Venemaal asuvate liikmesrahvaste vabadusliikumisi. / Taas endale iseseisvuse kätte võidelnud rahvana on meie kohus toetada kõikide ikestatud rahvaste vabaduspüüdlusi. /

ERSP SEADUSANDLIKU TEGEVUSE KAVA RIIGIKOGUS

000 Riigikogus kavatakse ERSP saavutada esimese saja päeva jooksul mitmete oluliste seaduste vastuvõtmise.

301 Koigepealt uus kohalike omavalitsuste valimise seadus, et nimetatud valimised saaks toimuda veel käesoleval aastal.

202 Seejärel kaasajastatud ja karmimate naturalisatsioonitingimustega kodakondsuseadus.

3) Uue põhiseaduse rakendusliku osa muutmine, mis võimaldaks välja vahetada ülemnõukogu poolt ametisse nimetatud riigiametnikud, samuti seadus endiste juhtivate kommunistide õiguste piiramise kohta, nagu seda kavandab Põhiseaduslik Assamblee.

203 Kogu kehtiv seadustik tuleb läbi vaadata ja kehtiva põhiseadusega järk-järgult kooskõlla viia.

601 Eriti kiireloomuline on ülemnõukogu poolt vastu võetud seaduste läbivaatamine ja otsuse langetamine, kas nimetatud seadused on kooskõlas põhiseadusega ja vastavuses Eesti rahvuslike huvidega. Siia kuuluvad eeskätt omandi tagastamist, omandireformi, maareformi, tarbijakaitset ja privatiseerimist käsitlevad seadused, aga ka Riigikogu valimiseadus.

2305 401 402 304401 303 403 Privatiseerimise ja omandireformi alal võtame sihiks selle teostamise põhiliselt osakute kaudu, sihiga hoida ära eelmiste valitsuste tegevuse tulemusel tekkinud olukord, kus valdav osa rahvuslikust rikkusest

on koondunud põhiliselt endise kommunistliku nomenklatuuri ja KGB ladviku kätte.

ERSP eesmärk on: iga aus eestlane omal nikuks.

Esimese saja päeva jooksul käivitame uurimise KGB, EKP, ELKNU jt. sarnaste organisatsioonide varade saatuste kohta, samuti senise privatiseerimise ja majanduskuritegude kohta ning võtame vastu seadused, mis võimaldavad "ärastatud" vara tagastada.

= Käivitame okupatsiooni ajal sooritatud inimsusevastaste kuritegude uurimise ning nende kuritegudega seotud isikute kohtulikule vastutusele võtmise.

Alustame Eesti riigile vaenulike luure- ja organisatsioonide teenistustes olevate isikute väljaselgitamist.

Riigikogul seisab ees suur töö majanduslikku tegevust reguleerivate seaduste vastuvõtmisel. Alustame raamatupidamise seaduse, uue maksu- ja tolliseaduse väljatöötamist, et panna alus stabiilsele majandusarengule ja vähendada maksudest möödahiilimise võimalusi. Vastuvõtmist vajavad tulunduslikke ettevõtteid käsitlevad seadused (pangandusseadus, hüpoteegiseadus, kinnisvaraseadus jne.). Oluline on läbi vaadata kõik aastatel 1918-1940 Eesti Vabariigis kehtinud seadused, et selgitada välja, millised neist ja missuguste muudatustega oleksid taaskandavad.

EESTI TULEB TAGASI

305 ERSP läheb Riigikogu ja Präsidentsi valimistele lootusega, et valijad tunnevad meie tegevuskavades ära oma soovid ja annavad meile volituse hakata neid taotlusi ellu viima nii Riigikogus kui valitsuses.

000 Lähema kahe aasta jooksul pannakse alus Eesti riigi edasisele arengule. Valimistulemustest sõltub, kas lõpetame üheskoos okupatsiooni aastakümnete ebaõigluse põlistamise ja asume taastama Eesti riiki õigluse alusel.

305 ERSP on valmis koalitsioonis teiste mittekommunistlikku päritolu poliitiliste rühmitustega moodustama Eestile tõelise mittekommunistliku valitsuse või moodustama valitsuse oma erakonna baasil.

102 Enam kui viiskümmend okupatsiooniasjat on muutnud Eesti mahajäänud arengu jaoks. Eesti majandus ja kogu infrastruktuur, mis orienteeriti Nõukogude impeeriumi vajaduste rahuldamiseks, ei ole kõlblik iseseisvale rahvusriigile. Repressioonide, küüditamiste, pagulusse sundimiste ja sihiteadliku asustuskolonisatsiooni tulemusel on eestlaste osakaal Eestis vähenenud sellise piirini, et on

tekkinud reaalne oht eestlaste muutumiseks vähemusrahvuseks oma kodumaal. Eesti pealinnas Tallinnas, Ida-Virumaa linnades ja Paldiskis on see juba toimunud.

ERSP teab, et kõik seatud sihid on saavutatavad vaid siis, kui neid pooldab Eesti kodanikkonna enamus ja asub nende elluviimist aktiivselt toetama.

Nagu me ei löönud vankuma ränkadel okupatsiooniasjatel, nii oleme valmis kandma ka rahvusriigi taastamise vastutusrasket koormat. Ees ootab põhiseaduslike riigivõimuorganite moodustamise, riikluse taastamise ja kindlustamise töö.

Arvame, et Eesti kodanike enamiku tahe on, et tagasi peab tulema selline Eesti, kus on au sees eestlaste traditsioonilised väärtused - aus töö, säästlikkus, püsiv kodu, loodushoid, tugev perekond, seadustest kinnipidamine ja teiste inimeste õiguste austamine, hoolitsus laste, vanurite ja haigete eest.

Seepärast läheme eelseisvatele Riigikogu valimistele kindla veendumusega: EESTI TULEB TAGASI.